

УДК 336.6

Палига Т. – ст. гр. БФпс-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОНЯТТЯ, ФУНКЦІЇ ТА СТРУКТУРА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н. Тимошик Н.С.

У будь-якій державі, незалежно від економічної системи та способу організації суспільних відносин, банківська система відіграє ключову роль. Недарма банківську систему порівнюють часто із кровоносною системою економіки держави. Адже саме вона забезпечує економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів, забезпечуючи вільний рух капіталу, розрахунки суб'єктів господарювання, кредитування економіки, а також реалізацію цілого ряду інших функцій та завдань. Без розвинутої банківської системи неможливо навіть уявити собі розвинуту економіку держави.

Банківська система є законодавче визначеною, чітко структурованою сукупністю фінансових інститутів, які займаються банківською діяльністю. Специфіка банківської системи виявляється в її функціях, а саме: а) створення грошей і регулювання грошової маси; б) трансформаційна функція; в) стабілізаційна функція.

Важливою функцією банківської системи є функція створення грошей і регулювання грошової маси, яка полягає в тому, що банки оперативнo змінюють масу грошей в обігу, збільшуючи або зменшуючи її відповідно до зміни попиту на гроші. У виконанні цієї функції беруть участь усі ланки банківської системи (НБУ і комерційні банки) і вона стосується всіх напрямів банківської діяльності.

Для банківської системи характерна трансформаційна функція, яка полягає в тому, що банки, мобілізуючи вільні кошти одних суб'єктів господарювання і передаючи їх різними способами іншим суб'єктам, мають можливість змінювати (трансформувати) величину й строки грошових капіталів, їх розміри та фінансові ризики.

Крім зазначених функцій, банківська система також виконує стабілізаційну функцію, тобто забезпечення сталості банківської діяльності та грошового ринку. Виконання банківською системою стабілізаційної функції забезпечується прийняттям законів та інших нормативних актів, що регламентують діяльність усіх ланок банківської системи, та створенням належного механізму контролю і нагляду за додержанням як чинного законодавства, так і діяльності банків.

Сучасна банківська система України, як і у більшості країн світу, складається з двох рівнів. У ст. 4 Закону України "Про банки і банківську діяльність" визначено, що банківська система України складається з Національного банку України та інших банків, які створені і діють на території України" відповідно до положень цього Закону.

Перший рівень банківської системи України представлений Національним банком України, який відповідає за підтримання стабільності національної грошової одиниці та функціонування банківської системи. До другого рівня банківської системи України належать комерційні банки з різними формами власності, спеціалізації та сфери діяльності.

Отже, актуальною проблемою залишається забезпечення якісного розвитку банківської системи за рахунок підвищення ефективності діяльності банків, здійснення прогресивних структурних зрушень, зниження ризиків їх діяльності та здійснення належної державної політики у сфері банківської діяльності.